2024/1419

13.6.2024.

ODLUKA ZAJEDNIČKOG ODBORA EGP-A br. 334/2023

od 8. prosinca 2023.

o izmjeni Priloga XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u [2024/1419]

ZAJEDNIČKI ODBOR EGP-a,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru („Sporazum o EGP-u”), a posebno njegov članak 98.,

budući da:

(1) Direktiva (EU) 2023/958 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ u pogledu doprinosa zrakoplovstva Unijinu cilju smanjenja emisija u cijelom gospodarstvu i odgovarajuće provedbe globalne tržišno utemeljene mjere ([1]) treba se uključiti u Sporazum o EGP-u.

(2) Odluka (EU) 2023/136 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. siječnja 2023. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ u pogledu obavješćivanja o neutralizaciji s obzirom na globalnu tržišno utemeljenu mjeru za operatere zrakoplova sa sjedištem u Uniji ([2]) treba se uključiti u Sporazum o EGP-u.

(3) Direktivom (EU) 2023/958 uspostavlja se poseban mehanizam za premošćivanje razlike u cijeni između održivih zrakoplovnih goriva i fosilnih goriva, kojim se predviđa viša razina potpore za određene otoke u Uniji. Ta viša razina potpore trebala bi se primjenjivati i na Island.

(4) Direktivom (EU) 2023/958 posljednji se put proširuje vremenski ograničeno izuzeće za letove u relevantne treće zemlje i iz njih. Island je na specifičnom geografskom položaju, koji prema njegovoj procjeni ima posebno negativne učinke na zračnu povezanost i izlaže ga riziku od izmještanja emisija ugljika. Kako bi se odgovorilo na taj problem, u međurazdoblju primjene tog vremenski ograničenog izuzeća i na način kojim će se osigurati potpuno poštovanje i usklađenost s načelom jednakog postupanja prema zračnim prijevoznicima na istoj liniji te s ciljevima, načelima i drugim odredbama Sporazuma o EGP-u, trebalo bi uspostaviti mehanizam za uvjetnu dodjelu dodatnih emisijskih jedinica operaterima zrakoplova za letove koji započinju u zračnoj luci smještenoj na Islandu i završavaju u zračnoj luci smještenoj u EGP-u, Švicarskoj ili Ujedinjenoj Kraljevini ili letove koji započinju u zračnoj luci smještenoj u EGP-u i završavaju na Islandu. Emisijske jedinice dodijeljene u okviru tog mehanizma trebaju se oduzimati od broja emisijskih jedinica koje bi Island inače dodijelio za prodaju na dražbi. Dodjela dodatnih emisijskih jedinica operaterima zrakoplova u skladu s takvim mehanizmom ovisit će o ubrzanim naporima tih operatera za postizanje cilja klimatske neutralnosti.

(5) U 2026. trebalo bi izraditi izvješće u kojem se evaluira zračna povezanost Islanda uključujući razmatranje konkurentnosti i izmještanja emisija ugljika, kao i učinaka na okoliš i klimu, i prilagodbi utvrđenih u ovoj Odluci. Rezultati te evaluacije trebali bi se, prema potrebi, uzeti u obzir pri budućoj reviziji Direktive 2003/87/EZ nakon razdoblja 2024.–2026.

(6) Prilog XX. Sporazumu o EGP-u trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Točka 21.al (Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća) Priloga XX. Sporazumu o EGP-u mijenja se kako slijedi:

1. dodaju se sljedeće alineje:

„— **32023 D 0136**: Odlukom (EU) 2023/136 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. siječnja 2023. (SL L 19, 20.1.2023., str. 1.),

([1]) SL L 130, 16.5.2023., str. 115.
([2]) SL L 19, 20.1.2023., str. 1.

— **32023 L 0958**: Direktivom (EU) 2023/958 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. (SL L 130, 16.5.2023., str. 115.).";

2. prilagodbe od (b) do (d) zamjenjuju se sljedećim prilagodbama:

(b) U članku 3.c stavku 6. trećem podstavku točki (c) iza riječi „održivi zračni prijevoz" umeću se riječi „i u zračnim lukama smještenima na Islandu".

(c) U članku 3.d stavku 1. iza prvog podstavka umeću se sljedeći podstavci:

„Od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2026. Island svake godine dodjeljuje besplatne emisijske jedinice operaterima zrakoplova, u skladu s načelom jednakog postupanja koje se primjenjuje na temelju Sporazuma o EGP-u, što uključuje jednako postupanje prema zračnim prijevoznicima na istoj liniji, do razine broja emisijskih jedinica koje Island treba prodati na dražbi na temelju članka 3.d stavka 3., za letove koji započinju u zračnoj luci smještenoj na Islandu i završavaju u zračnoj luci smještenoj u EGP-u, Švicarskoj ili Ujedinjenoj Kraljevini ili koji započinju u zračnoj luci smještenoj u EGP-u i završavaju na Islandu. Dodatna besplatna dodjela emisijskih jedinica za 2025. i 2026. ne smije premašiti razinu besplatne dodjele emisijskih jedinica u 2024. i podliježe primjeni linearnog faktora smanjenja iz članka 9. Ako nema dovoljno emisijskih jedinica, na sve dodjele primjenjuje se ujednačena prilagodba. Broj emisijskih jedinica jednak broju dodatnih besplatnih emisijskih jedinica dodijeljenih na temelju ovog podstavka oduzima se od broja emisijskih jedinica koje Island treba prodati na dražbi na temelju članka 3.d stavka 3. Svakom besplatnom dodjelom emisijskih jedinica na temelju ovog podstavka upravlja Island u Registru Unije. Operateri zrakoplova podnose zahtjev islandskom nadležnom tijelu, koje dodjeljuje emisijske jedinice u skladu s ovim podstavkom, pod uvjetom da operater zrakoplova dostavi i objavi plan klimatske neutralnosti. Plan klimatske neutralnosti mora biti usklađen s ciljevima klimatske neutralnosti Islanda te Europske unije i njezinih država članica u skladu s Pariškim sporazumom i mora sadržavati sljedeće:

— pojedinosti opisane u članku 10.b stavku 4. trećem podstavku,

— informacije o daljnjim mjerama koje su operateri zrakoplova poduzeli i planiraju poduzeti kako bi se do 31. prosinca 2026. ostvario cilj ove Direktive, i

— informacije o usklađenosti aktivnosti javnog zagovaranja zračnog prijevoznika s ciljem klimatske neutralnosti.

Plan se dostavlja zajedno s potvrdom neovisnog verifikatora u skladu s postupcima verifikacije i akreditacije predviđenima u članku 15. Direktive 2003/87/EZ.

Islandsko nadležno tijelo dodjeljuje prethodno navedene dodatne emisijske jedinice nakon što operater zrakoplova dostavi i objavi plan klimatske neutralnosti. Neovisni verifikator svake godine ispituje je li operater zrakoplova stvarno poduzeo planirane mjere i mjere na koje se obvezao u planu klimatske neutralnosti. Ako neovisni verifikator izvijesti da operater zrakoplova nije proveo svoj plan, islandsko nadležno tijelo traži povrat besplatno dodijeljenih emisijskih jedinica."

(d) Članak 3.d stavak 4. ne primjenjuje se na države EFTA-e.";

3. prilagodbe (e) i (f) brišu se. Prilagodbe od (g) do (t) postaju prilagodbe od (e) do (r);

4. iza prilagodbe (r) umeću se sljedeće prilagodbe:

„(s) Iza članka 30. stavka 8. točke (d) umeće se sljedeće:

„(e) evaluaciju zračne povezanosti Islanda, mora razmatranje konkurentnosti i izmještanja emisija ugljika, kao i učinaka na okoliš i klimu, i prilagodbi utvrđenih u Odluci Zajedničkog odbora EGP-a br. 334/2023 od 8. prosinca 2023.

(ea) Tijekom postupka utvrđenog u članku 102. Sporazuma o EGP-u za svaku buduću reviziju ove Direktive Zajednički odbor EGP-a vodi računa o rezultatima i elementima evaluacije iz članka 30. stavka 8."";

5. prilagodbe (u) i (v) postaju prilagodbe (t) i (u).

Članak 2.

Tekstovi Direktive (EU) 2023/958 i Odluke (EU) 2023/136 na islandskom i norveškom jeziku, koji će se objaviti u Dodatku o EGP-u *Službenom listu Europske unije*, vjerodostojni su.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu 9. prosinca 2023. ili dan nakon zadnje obavijesti Zajedničkom odboru EGP-a iz članka 103. stavka 1. Sporazuma o EGP-u (*), ovisno o tome koji je datum kasniji.

Članak 4.

Ova se Odluka objavljuje u odjeljku o EGP-u *Službenog lista Europske unije* i u Dodatku o EGP-u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 8. prosinca 2023.

Za Zajednički odbor EGP-a
Predsjednik
Pascal SCHAFHAUSER

(*) Ustavni su zahtjevi navedeni.

Zajednička izjava ugovornih stranaka

uz Odluku Zajedničkog odbora EGP-a br. 334/2023 o uključivanju Direktive (EU) 2023/958 Europskog parlamenta i Vijeća i Odluke (EU) 2023/136 Europskog parlamenta i Vijeća u Sporazum

Direktiva (EU) 2023/958 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. uključuje odgovarajuću provedbu mjera koje je donijela Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva. Ugovorne stranke suglasne su da se uključivanjem Direktive ne dovodi u pitanje područje primjene Sporazuma o EGP-u.